

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-10-86-69>

УДК 004.773.5

Штрімайтіс О.В., Мялюк О.П., Садовник О.В.,
Филипюк О.М., Нестерук Т.М.
КЗВО «Рівненська медична академія» Рівненської обласної ради

СУЧАСНА ДИСТАНЦІЙНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК НЕОБХІДНА КОМПОНЕНТА РОЗВИТКУ НАУКОВЦЯ

Анотація. Дослідження проводилося у КЗВО «Рівненська медична академія» під час Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та обдарованої молоді, яка відбувалася 9-10 квітня 2020 року «Новини науки: дослідження, наукові відкриття, інноваційні технології». Методичною основою нашої роботи послужили загальноприйняті в педагогічних науках методи: педагогічне спостереження, опитування, анкетування, порівняльний аналіз, педагогічний експеримент. Участь у дослідженні приймало 141 респондент. Нами було описано ефективність просування освітнього контенту через зрозумілий і зручний для будь-якого споживача YouTube, який є перспективним каналом комунікації у науковій сфері, особливо для науковців нового покоління. Ми дійшли висновку, що застосування інформаційних технологій можна розглядати як ресурс зростання можливості якості засвоєння знань та вмінь, в зв'язку з використанням найбільш зручних умов праці та часу. Згідно наших досліджень YouTube є актуальним не тільки для сучасного суспільства, а й для проведення важливих наукових, навчально-методичних, практичних та теоретичних заходів. Він є ефективним інструментом, за допомогою якого можна об'єднати увагу великої кількості людей і тим самим збільшити обсяги педагогічної співпраці, пришвидшити обмін науковими новинками та зменшити використання часу.

Ключові слова: дистанційна комунікація, просування освітнього контенту, наукова комунікація через YouTube, YouTube – канал комунікації у науковій сфері.

Shtrimaitis Oksana, Mialiuk Oksana, Sadovnyk Olga,
Fylypiuk Oksana, Nesteruk Tetiana
MIHE "Rivne Medical Academy" of Rivne Region Council

MODERN REMOTE COMMUNICATION AS A NECESSARY COMPONENT OF SCIENTIFIC DEVELOPMENT

Summary. Research activity is one of the most important means of improving the quality of training and education of specialists with higher education, able to creatively apply in practice the latest advances in science. But in connection with the recent events of the outbreak of coronavirus infection COVID-19, the world community was forced to move to more isolating methods of learning, training and professional development. Therefore, one way or another we have to master various programs that come to the hands of universities and in which later the whole scientific field works. The present time dictates Internet to us as the way of distance communication of educational and scientific process. The Internet is becoming a special environment of communication, which plays an increasingly important role in almost all spheres of modern society. Such a wide popularity and increasing availability of Internet technologies contributes to the emergence of both new opportunities and promising ways of communication. These ways form a special area of information interaction and lead to the emergence of innovative types of public relations. One of the promising channels of communication in the scientific field, on the Internet especially among the new generation of scientists, is the most popular site in the world YouTube. This article describes the effectiveness of promoting educational content through understandable and user-friendly YouTube, which is a promising channel of communication in the scientific field, especially for new generation scientists. Based on the results of the survey, we evaluated the feasibility of usage of the YouTube channel for scientific conferences and workshops and the competitiveness of the site in comparison with traditional methods of communication in the scientific process. According to our research, YouTube, as one of the promising channels of communication on the Internet, is relevant not only for modern society, but is also important for scientific, educational, practical and theoretical activities. It is an effective tool with which you can unite the attention of a large number of people and thus increase the volume of pedagogical cooperation, speed up the exchange of scientific innovations and reduce ineffective use of time.

Keywords: remote communication, promotion of educational content, scientific communication via YouTube, YouTube – a channel of communication in the scientific field.

Постановка проблеми. З кожним роком темпи розвитку сучасних науки і техніки зростають, йдучи вперед семимильними кроками, залишаючи нам безліч новинок, частина з яких мимоволі доводиться освоювати, частина – реально покращує і полегшує життя, а частина – навпаки, створює додаткові складності [1].

В зв'язку з останніми подіями спалаху коронавірусної інфекції COVID-19 світова спільнота була змушена перейти на більш ізолюючі методи навчання і професійного розвитку. Тому, так чи інакше доводиться освоювати різні програми, які надходять на озброєння вузів і в яких згодом працює вся наукова сфера [5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Історія дистанційного навчання та професійного зростання сягає кінця XVIII. Вперше в Європі «кореспондентське навчання» запропонував Ісаак Пітман. Анна Тікмор знаменита письменниця в Америці продовжила його ідею і заснувала програму віддаленого навчання за допомогою поштових пересилань. В СРСР була розроблена «консультативна» заочна модель спілкування в наукових кругах, яка давала можливість спілкуватися вченим та обмінюватися науковими новинами різних країн світу не обтяжуючись рамками часу і відстані [2]. Сьогодні диктує нам Інтернет, як засіб дистанційної комунікації, навчального та наукового процесу. Так, Розіна І.Н. говорить про те, що інтернет-комунікації підвищують пізнавальну активність суспільства за допомогою використання різного роду мультимедійних та електронних сервісів, покращують запам'ятовуваність процесів та подій, шляхом безкінечної можливості повторюваності перегляду [6]. Основна функція Інтернету раніше була пов'язана тільки з отриманням і зберіганням інформації, але в зв'язку з останніми подіями сьогодні ця функція перестає бути провідною. В даний час Інтернет бере на себе роль каналу комунікації, стимулюючи нові обмінно-наукові та соціокультурні процеси [3].

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми. Інтернет стає особливим середовищем спілкування, що грає все більш важливу роль практично у всіх сферах діяльності сучасного суспільства. Така широка популярність, і зростання доступності Інтернет-технологій сприяє появі, як нових можливостей, так і перспективних способів комунікації, які формують особливу сферу інформаційної взаємодії, призводять до виникнення інноваційних типів суспільних відносин [4]. Одним з перспективних каналів комунікації у науковій сфері, особливо нового покоління науковців, в середовищі Інтернет є найпопулярніший сайт в світі YouTube. Його аудиторія понад одного мільярда людей.

Формування цілей статті. Тому, метою нашої роботи було оцінити ефективність використання YouTube для проведення наукових конференцій та майстер-класів, конкурентоспроможність сайту в порівнянні з традиційними методами комунікації в науковому процесі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження проводилося у КЗВО «Рівненська медична академія» під час Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та обдарованої молоді, яка відбувалася 9-10 квітня 2020 року «Новини науки: дослідження, наукові відкриття, інноваційні технології» [7]. Методичною основою нашої роботи послужили загальноприйняті в педагогічних науках методи: педагогічне спостереження, опитування, анкетування, порівняльний аналіз, педагогічний експеримент. Участь у дослідженні приймало 141 респондент. Виявлені в ході аналітичного огляду проблемні питання, в числі яких ефективність проведення науково-практичних internet-конференцій у YouTube знайшли своє рішення в результатах проведеної дослідно-експериментальної роботи.

Згідно нашого спостереження, вже на початку експерименту було чітко зафіксовано задоволе-

ність учасників можливістю переглянути всі етапи конференції не лише в чітко зазначений час, але і зважаючи на свої індивідуальні можливості і свій графік у YouTube. Учасникам на їхні електронні скриньки було розіслано заздалегідь підготовані нами анкети, де вони мали зафіксувати свої відповіді на вісім запитань:

1. Яким є Ваш вік?
2. Чи сподобався Вам формат конференції, проведений через YouTube-канал?
3. Який формат участі в заходах для Вас найприйнятніший?
4. Чи сподобалась Вам ідея проведення майстер-класів у форматі попередньо записаного відео?
5. Які майстер-класи від нашого закладу Вам хотілося б відвідати в майбутньому? (було запропоновано перелік майстер-класів)
6. Чи виправдала проведена конференція Ваші очікування?
7. За яким напрямом конференції Ви почули найбільше цікавого для себе?
8. Які негаразди в організації конференції Ви порекомендуєте нам усунути в майбутньому?

Результати дослідження були представлені у вигляді діаграм. Вікові межі учасників становили від 15 до 65 років. Стать і релігійні переконання не входили в область наших досліджень. Більша частина респондентів становили молоді люди 15-20 років, враховуючи специфіку конференції, це 80,9% всіх опитуваних. Учасники, вік яких становив від 20 до 30 років було 9,2%, від 30 до 40 років – 7,1%, від 50 до 60 років – 2,1%, понад 60 років – 0,7% (рис. 1).

Формат конференції, проведений через YouTube-канал повністю задовольнив 101 респондентів, один учасник був абсолютно незадоволений таким варіантом проведення будь-яких освітніх та наукових програм. Відповідь на друге запитання «більше так, ніж ні» оприлюднило 34 учасника, а «більше ні, ніж так» – 5 чоловік, не цікавляться такими заходами взагалі – 1 особа (рис. 2).

На третє запитання учасники приблизно однаково пропонували використовувати традиційні методи проведення заходів на рівні з проведенням через YouTube-канал, переглядаючи відео у місці і часі, зручним саме для них. Проте на 7 осіб більше вибрали все ж другий варіант, з можливістю вільно керувати власним часом для саморозвитку. Варіант дистанційної участі шляхом публікації тез був прийнятний для 7,1% респондентів, а онлайн зустріч в режимі реального часу задовольнила лише 5% опитуваних (рис. 3).

Сьогодні диктує, що конференція, форум та інші заходи навчального, наукового, науково-популярного, навчально-пізнавального напрямків повинні складатися не лише з досконалої теоретичної бази, але й містити чітке практичне підґрунтя. Тому важливим було знати чи результативним було проведення майстер-класів у форматі попередньо записаного відео. Результати анкетування: «Так» відповіли 72,1% осіб, «Ні» – 4,3%, «Більше так, ніж ні» – 23,6%, «Більше ні, ніж так» – 0% (рис. 4).

Науково-педагогічний склад КЗВО «Рівненська медична академія» постійно удосконалюють свої професійні навички, зростають теоретичні та практичні надбання, якими в результаті вони діляться у вигляді проведення тренінгів, майстер-класів. На конференції для студентів та об-

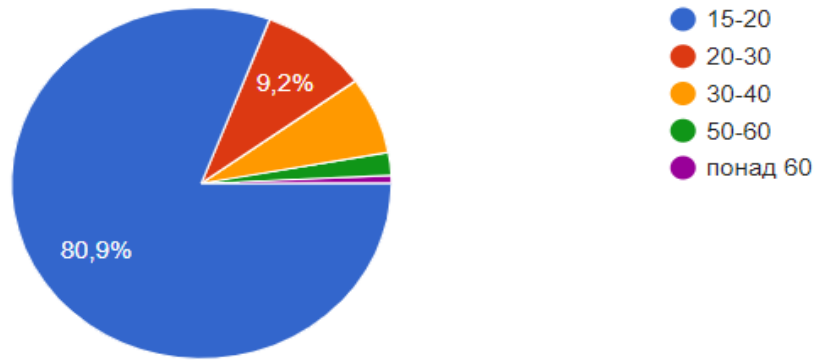


Рис. 1. Відсоткове співвідношення по віку учасників дослідження.

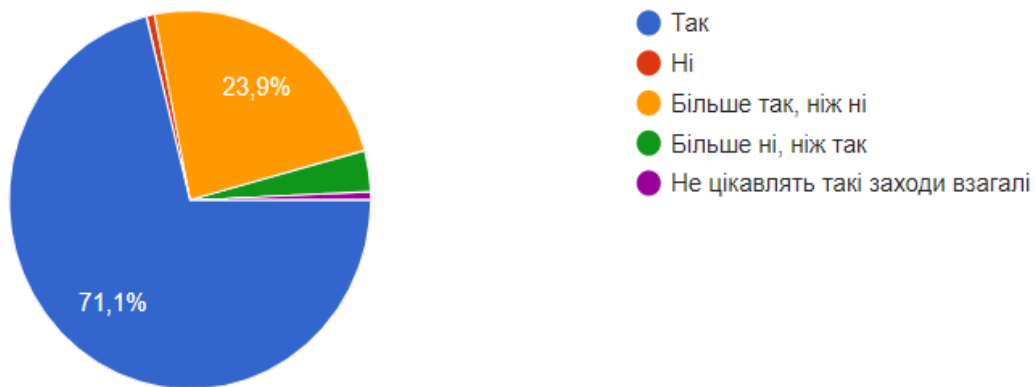


Рис. 2. Відсоткове співвідношення респондентів задоволеністю форматом конференції

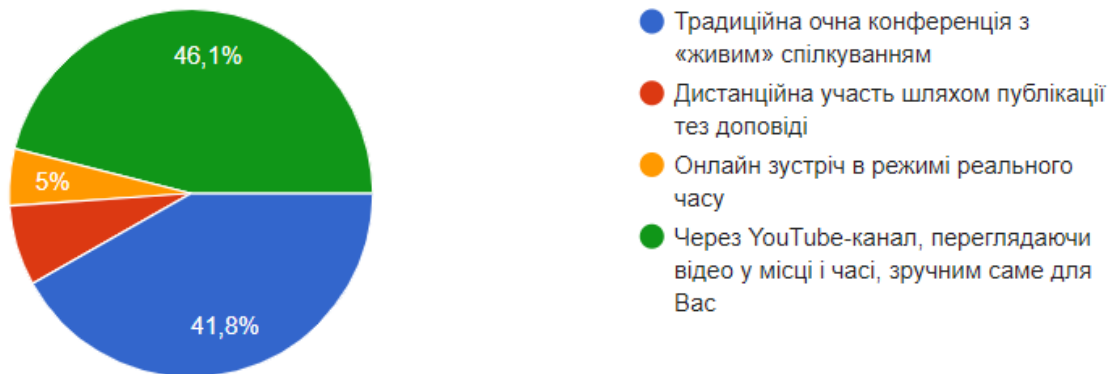


Рис. 3. Відсоткове співвідношення респондентів в залежності від бажання використання формату проведення заходів

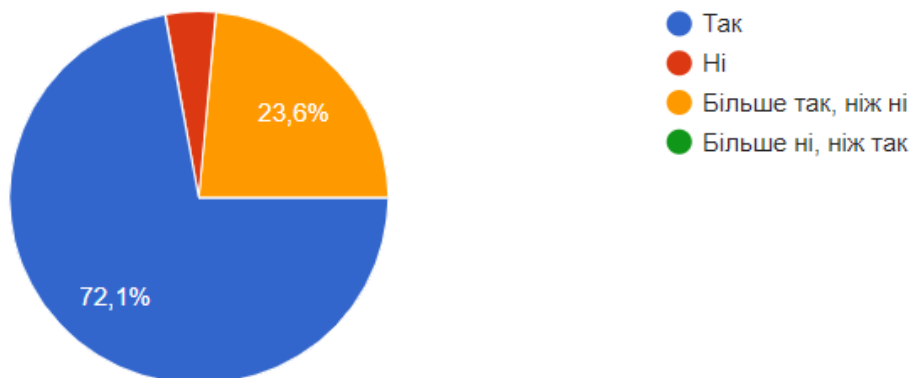


Рис. 4. Відсоткове співвідношення респондентів в залежності від бажання проведення майстер-класів у форматі попередньо записаного відео

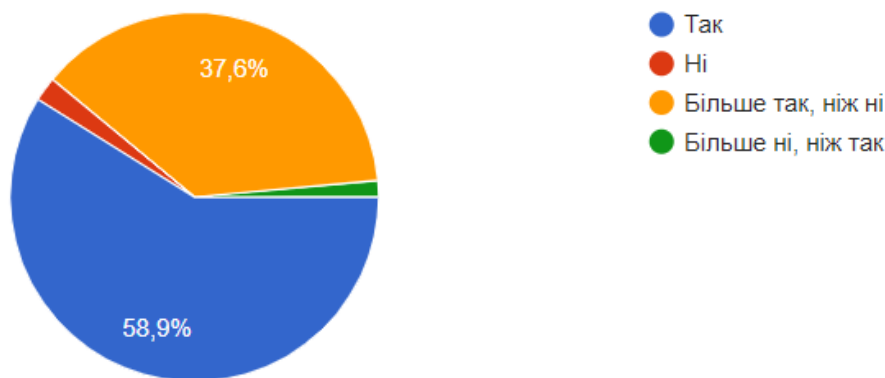


Рис. 5. Відсоткове співвідношення респондентів в залежності від їхнього бачення ефективності проведення конференцій через YouTube-канал

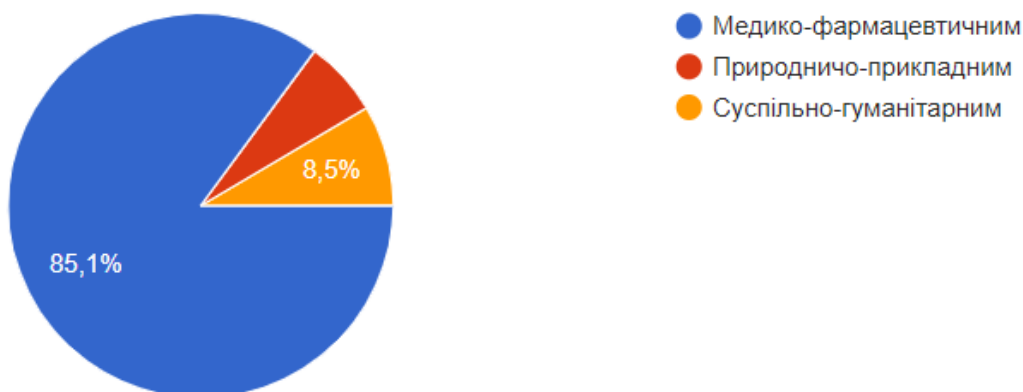


Рис. 6. Відсоткове співвідношення респондентів в залежності від зацікавленості напрямками конференції

дарованої молоді було запропоновано декілька варіантів проведення майстер-класів у записі, проте, змонтувати навчальне відео, щоб було досягнуто результативного і з усіх ракурсів зручного перегляду, завдання непросте. Тому, для нас було потрібно знати перелік майстер-класів, які б у майбутнього хотіли оглянути анкетуючи у відео режимі через YouTube-канал. Найбільший відсоток респондентів обрали «Майстер-клас по виготовленню ліків та косметичних засобів» – 52,4%, «Майстер-клас по екстремальній медицині» обрало 22,6% респондентів, «Гірудотерапія» – 12%, «Надання першої медичної допомоги» – 10% осіб, 3% опитуваних поділили «Догляд за тяжкохворими», «Фітнес онлайн» та «Боротьба з COVID-19, лабораторна діагностика».

Суттєвим запитанням для нашого дослідження було ефективність проведення конференцій такого типу. Відповідь «так» зазначило 58,9% опитуваних, «ні» – 2,1%, «більше так, ніж ні» – 37,6%, «більше ні, ніж так» – 1,4% (рис. 5).

Беручи до уваги специфіку нашого закладу конференція проходила за трьома напрямками. В анкеті ми поцікавилися який з них був найінформативніший для кожного респондента. Найбільшої популярності набув медико-фармацевтичний напрям, 8,5% опитуваних вибрали суспільно-гуманітарний, а 6,4% – природничо-прикладний напрям (рис. 6).

Щоб постійно йти в ногу з часом, удосконалювати свої можливості та знання нам обов'язково

необхідно було знати не лише позитивні сторони організації заходу, але і негаразди, незручності і загальні побажання. 94% респондентів були абсолютно задоволені як науковою новизною так і технічною базою конференції, 5% мали проблеми зі звуком та зображенням, хоча невеликий відсоток давав нам можливість розуміти, що технічні можливості у кожного опитуваного індивідуальні, 1% прагнули «живого спілкування».

Висновки з даного дослідження і перспективи. Таким чином, пошук шляхів і умов вдосконалення організаційних, методичних та інших підструктур забезпечення якості підвищення кваліфікації фахівців та наукової спільноти, перевірка їх ефективності в реальному науково-практичному заході дозволили прийти до висновку, що застосування інформаційних технологій можна розглядати як ресурс зростання можливості якості засвоєння знань та вмінь, в зв'язку з використанням найбільш зручних умов праці та часу. Згідно наших досліджень, YouTube як один з перспективних каналів комунікації в середовищі Інтернет є актуальним не тільки для сучасного суспільства, а й для проведення важливих наукових, навчально-методичних, практичних та теоретичних заходів. Він є ефективним інструментом, за допомогою якого можна об'єднати увагу великої кількості людей і тим самим збільшити обсяги педагогічної співпраці, пришвидшити обмін науковими новинками та зменшити використання часу. Викладені

факти, згідно анкетування, конкурентоспроможності дають підставу припускати, що в майбутньому YouTube стане не тільки відеосервісом, а й вебвізором, тобто надасть користувачам якісну телевізійну службу, яка потребує платного досту-

пу і не прив'язана до певного телеком-оператора. У зв'язку з цим наукова спільнота зможе в режимі телевізійного перегляду оглядати найновіші і найактуальніші проблеми сучасної науки без затрати часу та коштів.

Список літератури:

1. Арсланбекова С.А., Дик Е.Н. Мыслительный процесс – основа формирования компетенций. Реализация образовательных программ высшего образования в рамках ФГОС ВО : материалы Всероссийской научно-методической конференции в рамках выездного совещания НМС по природообустройству и водопользованию Федерального УМО в системе ВО. конф. (Москва, 2016 р.). Москва, 2016. С. 30–32.
2. Базанова Е.М., Соколова Е.Е. Высшее образование в России. *МООК по академическому письму: управление мотивацией обучения студентов*. Москва, 2017. С. 99–109.
3. Михайлова В.М., Шабаева Е.М. Исследование средств продвижения продукции (услуг) в среде интернет. *Практический маркетинг*. 2017. № 3(241). С. 31–35.
4. Михайлова В.М., Селиверстова О.В. К оценке эффективности инструментов smm и smo маркетинга. *Актуальные вопросы экономики и современного менеджмента: материалы международной научной конференции* (Самара, 13-14 квітня 2017 р.). Самара, 2017. С. 110–114.
5. Образование: от закрытия учебных заведений до возобновления их работы. UNESCO, 2020. URL: <https://ru.unesco.org/covid19/educationresponse> (дата звернення: 08.01.2020).
6. Розина И.Н. Коммуникативное пространство: измерения, пределы, возможности. *Коммуникация 2.0: отечественные научные и образовательные перспективы*. Москва : Моск. ун-т, 2013. С. 318–319.
7. КЗВО «Рівненська медична академія» // Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та обдарованої молоді. 2020. URL: <http://mcollege.rv.ua/ua/1203-vseukrainska-naukovo-praktychna-konferentsiia-studentiv-ta-obdarovanoi-molodi.html> (дата звернення: 15.07.2020).

References:

1. Arslanbekova, S.A., & Dik, E.N. (2016). Myslitelnyj prozess – osnova formirovaniya kompetencij [The thought process is the basis for the formation of competencies]. Proceedings of the *Implementation of educational programs of higher education within the GEF HE: materialy Vserossijskoj nauchno-metodicheskoy konferenczii v ramkakh vyezdnoho soveshchaniya NMS po prirodobustroystvu i vodopolzovaniyu Federalnogo UMO v sisteme VO*. Moscow: Realizacziya obrazovatelnykh programm vysshego obrazovaniya v ramkakh FGOS VO, pp. 30–32.
2. Bazanova, E.M., & Sokolova, E.E. (2017). *МООК по академическому письму: управление мотивацией обучения студентов* [MOOC on academic writing: managing student motivation]. Moscow: Vysshee obrazovanie v Rossii. (in Russian)
3. Mikhajlova, V.M., & Shabaeva, E.M. (2017). Issledovanie sredstv prodvizheniya produkcii (uslug) v srede internet [Research of means of promotion of production (services) in the Internet environment]. *Prakticheskij marketing* [Practical marketing]. Moscow: GEOTAR-Media, pp. 31–35.
4. Mikhajlova, V.M., & Seliverstova, O.V. (2017). K ocenke effektivnosti instrumentov smm i smo marketinga [To evaluate the effectiveness of smm and smo marketing tools]. Proceedings of the *Aktualnye voprosy ekonomiki i sovremennogo menedzhmenta: materialy mezhdunarodnoj nauchnoj konferenczii (Russia, Samara, April 13-14, 2017)*. Samara, pp. 110–114.
5. UNESCO (2020). *Образование: от закрытия учебных заведений до возобновления их работы* [Education: from the closure of educational institutions to the resumption of their work]. Available at: <https://ru.unesco.org/covid19/educationresponse> (accessed 8 January 2020).
6. Rozina, I.N. (2010). *Коммуникация 2.0: отечественные научные и образовательные перспективы. Коммуникативное пространство: измерения, пределы, возможности* [Communication 2.0: domestic scientific and educational prospects. Communicative space: dimensions, limits, possibilities]. Moscow: Mosk. un-t. (in Russian)
7. KZVO «Rivnenska medichna akademiya» (2020). *Vseukrayinska naukovo-praktichna konferenciya studentiv ta obdarovanoi molodi* [Ukrainian scientific-practical conference of students and gifted youth]. Available at: <http://mcollege.rv.ua/ua/1203-vseukrainska-naukovo-praktychna-konferentsiia-studentiv-ta-obdarovanoi-molodi.html> (accessed 15 June 2020).